

Klasa: 016-01/10-01/01
Urbroj: 5030104-10-1

Zagreb, 15. lipnja 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog ustavnog zakona o izmjenama i dopunama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, s Konačnim prijedlogom ustavnog zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske, članka 129., članka 159. i članka 162. stavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog ustavnog zakona o izmjenama i dopunama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, s Konačnim prijedlogom ustavnog zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Davorina Mlakara, ministra uprave, prof. dr. sc. Ivana Šimonovića, ministra pravosuđa, Pavla Matičića, državnog tajnika u Ministarstvu uprave i Dražena Bošnjakovića, državnog tajnika u Ministarstvu pravosuđa.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

**PRIJEDLOG USTAVNOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
USTAVNOG ZAKONA O PRAVIMA NACIONALNIH MANJINA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM USTAVNOG ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2010.

PRIJEDLOG USTAVNOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA USTAVNOG ZAKONA O PRAVIMA NACIONALNIH MANJINA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE USTAVNOG ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Ustavnog zakona nalazi se u odredbi članka 15. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI USTAVNIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM USTAVNOG ZAKONA PROISTEĆI

Demokratski ustavni poredak temelji se na vladavini većine, ali u okviru Ustavom utvrđenih ograničenja te vlasti u cilju zaštite različitih manjina, pa tako i nacionalnih manjina.

Zaštita nacionalnih manjina ima iznimnu važnost za demokratski sustav jedne zemlje i za opstojnost nacionalnih manjina.

Prava i slobode nacionalnih manjina uređene su Ustavom Republike Hrvatske u okviru Glave III. „Zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda“. U tom smislu u odredbi članka 15. Ustava Republike Hrvatske utvrđeno je: „U Republici Hrvatskoj jamči se ravnopravnost pripadnicima svih nacionalnih manjina. Ravnopravnost i zaštita prava nacionalnih manjina uređuje se ustavnim zakonom koji se donosi po postupku za donošenje organskih zakona. Zakonom se može, pored općeg biračkog prava, pripadnicima nacionalnih manjina osigurati posebno pravo da biraju svoje zastupnike u Hrvatski sabor. Pripadnicima svih nacionalnih manjina jamči se sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti, slobodno služenje svojim jezikom i pismom i kulturna autonomija“.

Zaštita nacionalnih manjina, te prava i slobode pripadnika nacionalnih manjina uređena je i međunarodnim ugovorima kojih je stranka Republika Hrvatska. To su osobito:

- Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina (Zakon o potvrđivanju Okvirne konvencije objavljen je u „Narodnim novinama – Međunarodni ugovori“, broj 14/97),
- Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i protokoli uz ovu Konvenciju (Zakon o potvrđivanju Konvencije i protokola uz Konvenciju objavljen je u „Narodnim novinama – Međunarodni ugovori“, broj 18/97), kao i
- Europska povelja o regionalnim ili manjinskim jezicima (Zakon o potvrđivanju Europske povelje objavljen je u „Narodnim novinama – Međunarodni ugovori“, broj 18/97).

Zaštita nacionalnih manjina i prava i sloboda pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj uređeni su i Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, br. 155/2002 i 47/2010; u daljem tekstu: Ustavni zakon), s tim što su pojedina prava i slobode pripadnika nacionalnih manjina uređena i nizom posebnih zakona te sklopljenim bilateralnim međunarodnim ugovorima.

Važećom odredbom članka 19. stavka 3. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da se pripadnicima nacionalnih manjina koje u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s više od 1,5% stanovnika jamči najmanje jedno, a najviše tri zastupnička mjesta pripadnika te nacionalne manjine u Hrvatskom saboru. Novom odredbom članka 19. stavak 2. pripadnicima nacionalnih manjina koje na dan stupanja na snagu ovog Ustavnog zakona u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s više od 1,5 % stanovnika jamči se najmanje tri zastupnička mjesta u Hrvatskom saboru, temeljem općeg biračkog prava, a sukladno zakonu kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

Prema važećoj odredbi članka 19. stavka 4. pripadnici nacionalnih manjina, koji u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s manje od 1,5% stanovnika, imaju pravo izabrati najmanje četiri zastupnika pripadnika nacionalnih manjina. Novom odredbom članka 19. stavka 3. propisuje se da pripadnici nacionalnih manjina koji u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s manje od 1,5% stanovnika, pored općeg biračkog prava, imaju i posebno biračko pravo, temeljem kojeg imaju pravo izabrati pet zastupnika pripadnika nacionalnih manjina, u posebnim izbornim jedinicama.

Izmjenama članka 19. Ustavnog zakona, u utvrđivanju jamstva pripadnicima nacionalnih manjina na pravo na zastupljenost u Hrvatskom saboru, uvode se dva modela pozitivne diskriminacije za nacionalne manjine, koji se razlikuju ovisno o tome, sudjeluju li u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske sa više ili manje od 1,5%.

Pripadnici nacionalnih manjina koji na dan stupanja ovog Ustavnog zakona u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s više od 1,5% stanovnika, svoje pravo na zastupljenost u Hrvatskom saboru, i to od najmanje tri, a moguće i više zastupnika, ostvariti će posredstvom općeg biračkog prava.

S obzirom da je moguće da pripadnici nacionalnih manjina koji u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s manje od 1,5% stanovnika neće pravo na svoju zastupljenost u Hrvatskom saboru ostvariti (samo) posredstvom općeg biračkog prava, to im se sukladno odredbi članka 15. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske, novom odredbom članka 19. stavka 3., osigurava i posebno biračko pravo.

Uvođenje prikazanih modela pozitivne diskriminacije predstavlja znakovit pomak u daljnjom razvitku demokratskog sustava Republike Hrvatske i konkretizaciju pozitivnih mjera proklamiranih na načelnoj razini u članku 3. stavku 1. Ustavnog zakona.

Novouvedeni modeli pozitivne diskriminacije nacionalnih manjina slijede i temeljnu odrednicu iz članka 4. stavka 6. Ustavnog zakona prema kojoj je ovim Ustavnim zakonom ili posebnim zakonom moguće utvrditi ostvarivanje određenih prava i sloboda ovisno o brojčanoj zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Izmjena odredbe članka 20. stavka 7. predlaže se radi ujednačavanja načina određivanja zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i u vijećima nacionalnih manjina. S obzirom da je člankom 24. stavka 6. ovog Ustavnog zakona precizno uređen način određivanja broja pripadnika nacionalne manjine radi izbora za članove vijeća nacionalnih manjina, predlaže se na istovrstan način urediti i odredbu članka 20. stavka 7. kada se radi o zastupljenosti u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Odredba se ujednačava na način da je za određivanje broja pripadnika nacionalnih manjina mjerodavan popis stanovništva korigiran (uvećan ili umanjen) za onaj broj birača koji su upisani ili brisani iz popisa birača od popisa stanovništva do posljednjeg potvrđenog popisa birača. Ova odredba o određivanju broja pripadnika nacionalnih manjina primjenjivat će se od narednih redovnih lokalnih izbora, nakon stupanja na snagu ovog Ustavnog zakona.

Nadalje, predlaže se izmjena članka 22. stavaka 2. i 3. Ustavnog zakona na način da se propisuje da se pripadnicima nacionalnih manjina osigurava zastupljenost u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima, kao i zastupljenost u tijelima uprave jedinica samouprave, sukladno mogućnostima i sukladno odredbama posebnih zakona i drugih akata o politici zapošljavanja u tim tijelima.

I zaključno, dopunjuje se članak 33. Ustavnog zakona novim stavcima 5. i 6. na način da se stavkom 5. određuje da je koordinacija vijeća nacionalnih manjina za područje Republike Hrvatske neprofitna pravna osoba koja to svojstvo stječe upisom u registar kojeg vodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave.

Novim stavkom 6. članka 33. Ustavnog zakona propisuje se da Srpsko narodno vijeće djeluje kao Koordinacija vijeća srpske nacionalne manjine za područje Republike Hrvatske.

Novim stavkom 8. članka 33. Ustavnog zakona propisuje se da na području dijela Vukovarsko-srijemske i Osječko-baranjske županije u skladu sa Temeljnim sporazumom o području Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srijema od 12. studenog 1995. (Erdutski sporazum) i Pismom namjere Vlade Republike Hrvatske od 13. siječnja 1997. godine djeluje Zajedničko vijeće općina sa svojstvom pravne osobe.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE USTAVNOG ZAKONA

Provedba ovog Ustavnog zakona ne iziskuje osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE USTAVNOG ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlagatelj ocjenjuje da su se stekli uvjeti propisani odredbom članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, za donošenje Ustavnog zakona po hitnom postupku.

Potreba da se ravnopravnost i zaštita nacionalnih manjina, te prava i slobode pripadnika nacionalnih manjina dodatno urede sukladno odredbama Ustava Republike Hrvatske i odredbama međunarodnih ugovora kojima su uređena pitanja zaštite pojedinih sloboda i prava nacionalnih manjina i njihovih pripadnika, predstavlja opravdan državni razlog za donošenje ovog Ustavnog zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG USTAVNOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA USTAVNOG ZAKONA O PRAVIMA NACIONALNIH MANJINA

Članak 1.

U Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, br. 155/2002 i 47/2010), članak 19. mijenja se i glasi:

„(1) Republika Hrvatska jamči pripadnicima nacionalnih manjina pravo na zastupljenost u Hrvatskom saboru.

(2) Nacionalnim manjinama koje na dan stupanja na snagu ovog Ustavnog zakona u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s više od 1,5% stanovnika jamči se najmanje tri zastupnička mjesta u Hrvatskom saboru koji svoju zastupljenost ostvaruju temeljem općeg biračkog prava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

(3) Nacionalne manjine koje u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s manje od 1,5% stanovnika, pored općeg biračkog prava, na osnovu posebnog biračkog prava imaju pravo izabrati pet zastupnika pripadnika nacionalnih manjina, u posebnim izbornim jedinicama, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor.“

Članak 2.

U članku 20. stavak 7. mijenja se i glasi:

„Za određivanje broja pripadnika nacionalne manjine radi provođenja odredbi ovoga članka mjerodavni su službeni rezultati popisa stanovništva. Prije provođenja svakih izbora, službeni rezultati popisa stanovništva o broju pripadnika nacionalnih manjina u jedinici lokalne samouprave odnosno jedinici područne (regionalne) samouprave korigiraju se (uvećavaju ili umanjuju) za onaj broj birača koji su upisani ili brisani iz popisa birača te jedinice od popisa stanovništva do posljednjeg potvrđenog popisa birača.“

Članak 3.

U članku 22. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„(2) Pripadnicima nacionalnih manjina osigurava se zastupljenost u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima sukladno odredbama posebnog zakona i drugih akata o politici zapošljavanja u tim tijelima, vodeći računa o sudjelovanju pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu na razini na kojoj je ustrojeno tijelo državne uprave ili pravosudno tijelo i stečenim pravima.

(3) Pripadnicima nacionalnih manjina osigurava se zastupljenost, u skladu s mogućnostima, u tijelima uprave jedinica samouprave sukladno odredbama posebnog zakona kojim se uređuje lokalna i područna (regionalna) samouprava i drugih akata o politici zapošljavanja u tim tijelima i sukladno stečenim pravima.“

Članak 4.

U članku 33. iza stavka 4. dodaju se novi stavci 5. i 6. koji glase:

„(5) Koordinacija vijeća nacionalnih manjina za područje Republike Hrvatske iz stavka 4. ovog članka je neprofitna pravna osoba. Svojstvo pravne osobe stječe upisom u registar kojeg vodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave.

(6) Srpsko narodno vijeće djeluje kao Koordinacija vijeća srpske nacionalne manjine za područje Republike Hrvatske.“

Iza dosadašnjeg stavka 5. koji postaje stavak 7. dodaje se novi stavak 8. koji glasi:

„(8) Na području dijela Vukovarsko-srijemske i Osječko-baranjske županije u skladu s Temeljnim Sporazumom o području Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srijema od 12. studenog 1995. (Erdutski sporazum) i Pismom namjere Vlade Republike Hrvatske od 13. siječnja 1997. godine djeluje Zajedničko vijeće općina sa svojstvom pravne osobe“.

Članak 5.

Ovaj Ustavni zakon objavit će se u „Narodnim novinama“ i stupa na snagu osmog dana od dana njegove objave.

O b r a z l o ž e n j e

Članak 1.

Ovim člankom mijenja se članak 19. Ustavnog Zakona o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“ broj 155/2002 i 47/2010) kojim se, u tri stavka, uređuje pravo na zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru na sljedeći način:

- u stavku 1. sadržano je jamstvo pripadnicima nacionalnih manjina na zastupljenost u Hrvatskom saboru,
- stavkom 2. propisuje se model pozitivne diskriminacije putem kojeg se pripadnicima nacionalnih manjina, koje na dan stupanja na snagu ovog Ustavnog zakona u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s više od 1,5% stanovnika, jamči pravo na najmanje tri zastupnička mjesta u Hrvatskom saboru, temeljem općeg biračkog prava, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor,
- stavkom 3. propisuje se model pozitivne diskriminacije putem kojeg se pripadnicima nacionalnih manjina, koji u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s manje od 1,5 stanovnika, da pored općeg biračkog prava, imaju pravo na osnovu posebnog biračkog prava, izabrati pet zastupnika pripadnika nacionalnih manjina, u posebnim izbornim jedinicama, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

Članak 2.

Izmjena odredbe članka 20. stavka 7. predlaže se radi ujednačavanja načina određivanja zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i u vijećima nacionalnih manjina. S obzirom da je člankom 24. stavka 6. ovog Zakona precizno uređen način određivanja broja pripadnika nacionalne manjine radi izbora za članove vijeća nacionalnih manjina, predlaže se na istovrstan način urediti i odredbu članka 20. stavak 7. kada se radi o zastupljenosti u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave.

Ova odredba o određivanju broja pripadnika nacionalnih manjina primjenjivat će se od narednih redovnih lokalnih izbora, nakon stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 3.

Izmijenjenim stavcima 2. i 3. članka 22. propisuje se da se pripadnicima nacionalnih manjina osigurava zastupljenost u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima, te u tijelima uprave jedinica samouprave, sukladno odredbama posebnih zakona i drugih akata o politici zapošljavanja u tim tijelima

Članak 4.

Ovim člankom dopunjuje se članak 33. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina tako što se iza stavka 4. dodaju novi stavci 5. i 6. kojim se daje pravna osobnost Koordinaciji vijeća nacionalnih manjina za područje Republike Hrvatske iz stavka 4. članka 33. tog

Zakona. Propisuje se da je Koordinacija vijeća nacionalnih manjina za područje Republike Hrvatske neprofitna pravna osoba, a svojstvo pravne osobe stječe upisom u registar koji vodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave.

U novom stavku 6. propisuje se da Srpsko narodno vijeće djeluje kao Koordinacija vijeća srpske nacionalne manjine za područje Republike Hrvatske.

U novom stavku 8. propisuje se da na području dijela Vukovarsko-srijemske i Osječko-baranjske županije u skladu s Temeljnim Sporazumom o području Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srijema od 12. studenog 1995. (Erdutski sporazum) i Pismom namjere Vlade Republike Hrvatske od 13. siječnja 1997. godine djeluje Zajedničko vijeće općina sa svojstvom pravne osobe.

Članak 5.

U članku 2. propisano je stupanje na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG USTAVNOG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 19.

(1) Republika Hrvatska jamči pripadnicima nacionalnih manjina prava na zastupljenost u Hrvatskom saboru.

(2) Pripadnici nacionalnih manjina, biraju najmanje pet a najviše osam svojih zastupnika u posebnim izbornim jedinicama, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor, a čime ne mogu biti umanjena stečena prava nacionalnih manjina.

(3) Pripadnicima nacionalnih manjina koji u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s više od 1,5% stanovnika jamči se najmanje jedno, a najviše tri zastupnička mjesta pripadnika te nacionalne manjine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

(4) Pripadnici nacionalnih manjina, koji u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s manje od 1,5% stanovnika imaju pravo izabrati najmanje četiri zastupnika pripadnika nacionalnih manjina, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

Članak 20.

(1) Republika Hrvatska jamči pripadnicima nacionalnih manjina pravo na zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave i predstavničkim tijelima jedinica područne (regionalne) samouprave.

(2) Ako u predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave na temelju općeg biračkog prava ne bude izabran bar jedan član pripadnik neke od nacionalnih manjina koje u stanovništvu jedinice lokalne samouprave sudjeluju s više od 5%, a s manje od 15%, broj članova predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave povećat će se za jednog člana, a izabranim će se smatrati onaj pripadnik nacionalne manjine koji nije izabran prvi po redu prema razmjernom uspjehu svake liste na izborima ako zakonom kojim se uređuje izbor članova predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave nije drugačije određeno.

(3) Ako u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave na temelju općeg biračkog prava ne bude osigurana zastupljenost onoliko članova pripadnika nacionalne manjine, koja u stanovništvu jedinice lokalne samouprave sudjeluje s najmanje 15%, koliko osigurava zastupljenost pripadnika te nacionalne manjine srazmjerno njenom udjelu u stanovništvu jedinice lokalne samouprave, broj članova predstavničkog tijela jedinice povećat će se do broja koji je potreban da bi zastupljenost bila ostvarena, a izabranim će se smatrati oni pripadnici određene manjine koji nisu izabrani, po redu prema razmjernom uspjehu svake liste na izborima ako zakonom kojim se uređuje izbor članova predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave nije drugačije određeno.

(4) Ako u predstavničkom tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave na temelju općeg biračkog prava ne bude osigurana zastupljenost onoliko članova pripadnika nacionalne manjine koja u stanovništvu te jedinice sudjeluje s više od 5%, koliko im osigurava zastupljenost srazmjerno njihovom udjelu u stanovništvu jedinice područne (regionalne) samouprave, broj članova predstavničkog tijela jedinice povećat će se do broja koji je potreban da bi zastupljenost bila ostvarena, a izabranim će se smatrati oni pripadnici određene manjine koji nisu izabrani, po redu prema razmjernom uspjehu svake liste na izborima ako zakonom kojim se uređuje izbor članova predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nije drugačije određeno.

(5) Ako se ni primjenom odredbi stavaka 2. i 3. ovoga članka ne postigne zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave, odnosno ako se ni primjenom odredbi stavka 4. ovoga članka ne postigne zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave, u skladu s ovim odredbama, u jedinici samouprave raspisat će se dopunski izbori.

(6) Kandidiranje i izbor članova predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave prema odredbama stavaka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka uređuje se zakonom kojim se uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Za određivanje broja pripadnika nacionalne manjine radi provođenja odredbi ovoga članka mjerodavni su službeni rezultati popisa stanovništva. Prije svakih izbora službeni rezultati popisa stanovništva o broju pripadnika nacionalnih manjina u jedinici lokalne samouprave odnosno jedinici područne (regionalne) samouprave usklađuju se s eventualnim promjenama registriranim u posljednjem potvrđenom popisu birača te jedinice.

Članak 22.

(1) U jedinici lokalne samouprave i jedinici područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: jedinica samouprave) u kojoj se prema odredbama ovog Ustavnog zakona treba osigurati srazmjerna zastupljenost članova njenog predstavničkog tijela iz reda pripadnika nacionalnih manjina osigurava se zastupljenost predstavnika nacionalne manjine u njenom izvršnom tijelu.

(2) Pripadnicima nacionalnih manjina osigurava se zastupljenost u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima sukladno odredbama posebnog zakona, vodeći računa o sudjelovanju pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu na razini na kojoj je ustrojeno tijelo državne uprave ili pravosudno tijelo i stečenim pravima.

(3) Pripadnicima nacionalnih manjina osigurava se zastupljenost u tijelima uprave jedinica samouprave sukladno odredbama posebnog zakona kojim se uređuje lokalna i područna (regionalna) samouprava i sukladno stečenim pravima.

(4) U popunjavanju mjesta iz stavka 2. i 3. ovoga članka, prednost pod istim uvjetima imaju predstavnici nacionalnih manjina.

Članak 33.

(1) Dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama lokalne samouprave, dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u istoj jedinici područne (regionalne) samouprave te dva ili više vijeća nacionalnih manjina osnovanih u različitim jedinicama područne (regionalne) samouprave mogu radi usklađivanja ili unaprjeđivanja zajedničkih interesa osnovati koordinacije vijeća nacionalnih manjina.

(2) Vijeća nacionalnih manjina kroz koordinaciju vijeća nacionalnih manjina usaglašavaju stavove o pitanjima iz svog djelokruga.

(3) Vijeća nacionalnih manjina mogu koordinaciju vijeća nacionalnih manjina ovlastiti da poduzima u njihovo ime pojedine mjere iz članka 31. ovoga Ustavnog zakona.

(4) Smatra se da su vijeća nacionalnih manjina jedinica područne (regionalne) samouprave osnovale koordinaciju vijeća nacionalnih manjina za područje Republike Hrvatske kada je sporazumu o osnivanju ove koordinacije pristupilo više od polovine vijeća nacionalnih manjina područne (regionalne) samouprave.

(5) Koordinacija vijeća nacionalnih manjina koju su vijeća nacionalnih manjina jedinica područne (regionalne) samouprave osnovale za područja Republike Hrvatske može donositi odluke o znamenju i simbolima nacionalnih manjina i način obilježavanja praznika nacionalnih manjina uz suglasnost Savjeta za nacionalne manjine.